

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก และปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพช่องปากของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ โดยรวบรวมข้อมูลในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2557

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนในสังกัดของกรมสามัญศึกษา อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 1 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างเจาะจง ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสองวิทยาทั้งหมด จำนวน 124 คน เนื่องจากโรงเรียนสองวิทยาคือโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอ มีนักเรียนจากหลายตำบลเข้ามาศึกษา และเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 เนื่องจากเป็นวัยที่ฟันแท้ขึ้นครบ 28 ซี่ เป็นช่วงวัยเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กสู่วัยรุ่นตอนต้น และเป็นวัยที่มีความเครียด ความกดดันน้อยที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพช่องปากของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และแบบฟอร์มการตรวจสอบสุขภาพช่องปาก (oral health survey form)

1. แบบสอบถามการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพช่องปากของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้ศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ รายได้ของครอบครัว ระดับผลการเรียน บุคลิกภาพ(จากการสังเกตของผู้ศึกษา)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก ซึ่งประกอบด้วย การรักษาความสะอาดของช่องปาก บทบาทของช่องปากกับการเข้าสังคม การบริโภคอาหารหวาน ประสพการณ์การเข้ารับบริการทางทันตกรรมและการรับบริการส่งเสริมป้องกันโรค

2. แบบฟอร์มการตรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก (oral health survey form) ในเด็กอายุ 12 ปี และ 15 ปี ของกองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (กองทันตสาธารณสุข, 2551)

3. แบบสัมภาษณ์เพิ่มเติมโดยใช้แนวคำถามตามแบบสอบถามการรับรู้สภาวะสุขภาพช่องปาก ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ความตรงตามเนื้อหา (content validity) ผู้ศึกษานำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านทันตกรรมจำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านคลินิก จำนวน 1 ท่าน ร่วมตรวจสอบแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนทดลองใช้แล้วนำไปวิเคราะห์ และหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index, CVI) ได้เท่ากับ 0.77 จึงยอมรับได้ จากนั้น นำสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

2. ความเชื่อมั่นแบบสัมภาษณ์ (reliability) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่หาความตรงตามเนื้อหา เรียบร้อยแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวังจันทน์วิทยาอำเภอวังจันทน์ จังหวัด แพร่ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 2 มา หาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.87 จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้เสนอโครงการค้นคว้าอิสระเพื่อขอรับการพิจารณารับรองเชิงจริยธรรมเสนอต่อ คณะกรรมการจริยธรรมของสาขาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อผ่านการอนุมัติ ผู้ศึกษาได้ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างรับทราบพร้อมทั้งขอความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามด้วยการสัมภาษณ์ และการตรวจสุขภาพช่องปาก ให้กลุ่มตัวอย่างลงนามยินยอมเข้าร่วม การศึกษา (ภาคผนวก ง) โดยที่กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบปฏิเสธการตอบแบบสอบถามด้วยการ สัมภาษณ์ได้ตลอดเวลาและไม่มีผลกระทบต่อการใช้การรักษาพยาบาลแต่อย่างใด นอกจากนี้กลุ่ม ตัวอย่างสามารถถอนตัวจากการศึกษาได้ทันทีที่ต้องการ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเก็บรักษาเป็นความลับและ จะนำเสนอผลการศึกษาเป็นภาพรวมและนำไปใช้ประโยชน์เฉพาะการศึกษาเท่านั้น

ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือผ่านคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสังกัดของกรมสามัญศึกษา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ทุกแห่งทราบ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขออนุญาตรวบรวมข้อมูลในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอำเภอลอง จังหวัดแพร่
2. ผู้ศึกษาเข้าพบครูประจำชั้น โรงเรียนมัธยมสังกัดของกรมสามัญศึกษา อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ทุกแห่งทราบ ถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ในการให้ความร่วมมือในการศึกษา
3. ผู้ศึกษาเข้าพบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ และให้กลุ่มตัวอย่างลงนามยินยอมเข้าร่วมการศึกษา
5. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมให้ความร่วมมือ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม ด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างหลังจากทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 124 คน ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล
6. ผู้ศึกษาทำการตรวจสอบสุขภาพช่องปากกลุ่มตัวอย่าง
7. ผู้ศึกษาเลือกสุ่มสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้การดูแลสุขภาพ ข้อมูลสุขภาพช่องปาก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency distribution) ร้อยละ (percentage distribution) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved